

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

Quare de latere viri formata est mulier. C

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

succurrerint legitima. Hoc a. non ita intelligendum est, tanquam sine enumeratis non possit esse legitimum coniugium: sed quia sine illis non habet decorē, & honestatem debitam. In huius enim sacramenti celebratione, sicut in aliis quædam sunt pertinentia ad substantiam sacramēti, ut consensus de præsentibus, qui solus sufficit ad contrahendum matrimonium: quædam vero pertinentia ad decorē & solemnitatem sacramenti, ut parentum traditio, sacerdotum benedictio, & huiusmodi sine quibus legitime fit coniugium, quantum ad virtutem, non quantum ad honestatē sacramenti. Sine his ergo non quasi legitimi coniuges, sed quasi adulteri vel fornicatores conveniunt, ut illi qui clanculo nubunt & utique fornicatores essent, nisi eis suffragaretur voluntas verbis expressa de præsentibus, quæ legitimum inter eos facit matrimonium. Nam & consensus occultus de præsentibus, ut verba expressus, coniugium facit, licet non sit honestus contractus: sed matrimonium non sanctorum consensus, qui in occulto fuit. Si n. alter alterum dimiserit, non cogitur iudicio Ecclesiæ redire, & commanere quasi cum coniuge: quia non potest probari testibus contractus qui in occulto est factus. Quod si ipsi qui in occulto sibi consenserunt, eundem consensum voluntarie in manifesto probentur, tunc utique propria voluntas suffragatur, & legitima vota succurrunt ad sancendum coniugium, quod prius occulte fuerat contractum. Voluntas ergo verbis expressa in occulto ad hoc suffragatur, ut fiat coniugium manifeste, vero expressa suffragatur, ut sanciat & roboret, ac liberum sit Ecclesiæ de hoc iudicare si expedierit.

De qua re sit consensus ille: An de carnali copula, an de cohabitatione, an de alio.

*Aug lib de
sancta vir-*

Hic queritur. Cum consensus de præsentibus matrimonium faciat, cuius rei consensus sit ille: An

garna

carnalis copulæ, an cohabitationis, an utriusq; Si
 cohabitationis consensus matrimonium facit, tunc
 frater cum sorore, pater cum filia potest contra-
 here matrimonium. Si carnalis copulæ: tunc inter
 Mariam & Ioseph non fuit coniugium. Proposue-
 rat enim Maria in virginitate manere, nisi Deus au-
 liter facere iuberet, secundum quod videtur an-
 gelo dixisse. Quomodo fiet istud, quoniam virum
 non cognosco, i. me non cognituram proposui. Neq;
 quia virum tunc non cognoscebat, necesse erat
 inquiri quomodo posset habere filium: sed quia se-
 nunquam cognituram proposuerat. Dicit n. Beda,
 quod in virginitate manere disposuerat. Si ergo
 contra suum propositum post consensus in carna-
 lem copulam, videtur facta voti rea, mente, et si
 non opere violata: Dicamus ergo, quod consensus
 cohabitationis vel carnalis copulæ non facit con-
 iugium: sed consensus coniugalis societatis, verbis
 secundum præsens tempus expressus: vt cum vir
 dicit. Ego accipio te in meam, non Dominam, non
 ancillam, sed coniugem. Quia enim non ancilla vel
 Domina datur, ideo nec de summo, nec de imò à
 principio formata est, sed de latere viri, ob coniu-
 galem societatem. Si de summo fieret, vt de capite,
 videretur ad Dominationem creata: Si vero de imò
 vt de pedibus, videretur ad seruitutem subiicienda.
 Sed quia nec in Dominam, nec in ancillam assu-
 mitur, facta est de medio, i. de latere, quia ad con-
 iugalem societatem assumitur. Cum ergo sic conue-
 niunt, vt dicat vir. Accipio te in meam coniugem:
 & dicat mulier, Accipio te in meum virum: his
 verbis vel aliis idem significantibus exprimitur
 consensus, non copulæ carnalis vel cohabitatio-
 nis corporalis: sed coniugalis societatis: ex qua o-
 portet eos cohabitare, nisi fortè causa religionis
 pari voto corporaliter separentur vel ad tempus,
 vel vsque in finem.

ginitate, c. 4.
 in principio,
 rom. 6.
 Luca 1. d

Beda ad il-
 lud Luc. c. i.
 Quomodo
 fiet.

